RUSKI INWALID

Nº 185.

SOBOTA 11. Sierpnia 1817 roku

CZYLI

WIADOMOŚCI WOJENNE.

Zawarcie. Wiadomości Kraiowe: s Peterzburga. Królestwo Polskie: z Warszawy. Wiadomości zagraniczne: Anglia. Francyia. Włochy. Niderlandy.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

z Peterzburga 11 Sierpnia.

Hrabia *Beroldyngen*, nadzwyczayny Poseł i Pełnomocny Minister Krola Imści Wirtembergskiego, znayduiący się przy dworze tuteyszym, *Naymiłościwiey* mianowany został Kawalerem orderu *Swiętey Anny* pierwszey klassy. — Tegoż orderu *trzeciey klassy* Naymiłościwiey mianowani zostali kawalerami: *Formicyn* Kapitan Artyleryi, i *Firsow* sztabs kapitan

Królestwo Polskie.

Z Warszawy.

W dniu onegdayszym, obchodzono tu uroczyście Jmieniny Nayiaśnieszey Cesarzowey *Maryi Teodorowney*, Matki nayukochańszey łaskawie nam Panuiącego Monarchy. Namiestnik Królewski przyymował powinszowania Władz kraiowych, a w kościele Katedralnym, iakoteż w kaplicy Greckiey solenne odprawiono nabożeństwo. W dniu tymże wielki był obiad u Namiestnika Królewskiego. — Na teatrze narodowym przy illuminacyi całey sali, po odegraney sztuce, odspiewano przez podwóyne chory z towarzyszeniem dwóch orkiestr, przy stosowney dekoracyi *Kantatę* z muzyka, P. *Karpinskiego*, a Pan *Szymanowcki* deklamował hymn o radości. Oświecenie miasta zakończyło uroczystość dnia tego.

Ciąg dalszy Postanowienia Namiestnika Królewskiego o Pocztach.

Artykuł 21.

Zażalenie o skrzywdzenie w opłacie portoryi.

Wszelkie zaskarżenia i prożby tyczące się służby pocztowey, podane bydź maią właściwemu pocztamtowi: nie zyskawszy satysfakcyi, doniesione bydź powinny Dyrekcyi, Jeneralney Poczt; a gdy i tam sprawiedliwość nie natąpi, udać się do Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych należy. Gdy dowiedzionem zostanie, że officyalista w taxie korrespondującego skrzywdzi, za pierwszą razą na zwrót przebraney taxy, i na opłatę za każde ośm groszy nieprawnie pobierane złotych dwadzieścia ska-

żany będzie, zkrzywdzonemu oraz to co nadebrał powróci, i ze słyżby oddalonym zostanie.

Zmiarkowanie tey kary nastąpić iedynie ma wtenczas, gdy oskarżony oczywiście się wywiedzie, iż podobne nadrachowanie popełnione tylko zostało przez omyłkę pochodzącą z natłoku expedycyi, a porto wytaxowane całkowicie i bez naymnieyszego użytku dla siebie, w kartach zaperceptowane zostało; podówczas kassa pocztowa zwraca nadebrane portorium, za trzecią iednak podobną omyłką sam uchybiaiący, porto zwrócić będzie obowiązanym.

Skargi o przeciążnenie w opłacie pocztowey, po upłynionych sześciu miesiącach, mieysca mieć nie będą.

Art: 22 Nikt nie będzie przymuszonym do używania Bryftregerów, owszem każdy ma prawo oświadczyć właściwemu Pocztamtowi, iż chce sam listy odbierać, lub po nie przysyłać; ci zaś, którym się podobać będzie, aby Bryftregerowie listy ich odnosili, tymże za odniesienie trzy grosze miedziane od listu opłacać maią.

Art: 23 Karty poczt przychodzących, z odmianami zayść mogącemi, powinny bydź na każdym pocztamcie i stacyi pocztowey wywieszone. Oprócz tego, obowiązani są officyialiści pocztowi każdemu dać dokładną w tey mierze na żądanie informacyią.

Art: 24. Wagi powinny bydź iednostayne i regularne, czego Dyrekcyia Jeneralna naypilniey przestrzegać będzie; listy w przytomności oddaiącego, gdy zechce, ważone bydź maią, pakiety zaś, baryłki z pieniędzmi, nawet nie czekaiąc na żądanie oddaiącego, zawsze zaraz na mieyscu ich oddąnia zważone bydź powinny, i wagę na karcie zapisać należy: podobnież na mieyscu gdzie przybędą, lub, ieżeliby naruszenie pieczęci albo uszkodzenie iakowe na stacyiach się pokazało, w drodze przeważone bydź maią, i coby potrzebném było, zaraz tamże na Cedule zanotować trzeba.

Art: 25. Wszelkie listy, expedycyie, na dwie godziny przed odeyściem poczty w głównych pocztamtach, a na godzinę iednę w mnieyszych i po stacyiach, pieniądze i pakiety zaś na cztery godziny przed odeyściem, na pocztę oddawane bydź powinny. Adressa listów maią bydź dokładne i wyraźnie napisane i tego officyialiści pilnować maią; również wolno iest na adressie dołączyć datę oddania listu na pocztę, czego gdyby oddaiący nie dopełnił, każdy officyialista z obowiązku uczynić to powinien.

List mylnie posłany i dla tego zaległy lub opóźniony, na zaniesioną skargę ściągnie kary zł: Pól: sześćd iesiąt na Pocztamt który do tego stał się powodem. Gdyby zaś podobna omyłka po raz trzeci zdarzyła się, lub dowiedzioném zostało, iż z umysłu takowa była popełniona, podówczas, prócz utraty służby, pod Sąd Kryminalny officyialista uchybiaiący oddanym będzie. Listy przychodzące, w godzinę po odeyściu poczty, a naydłuzey we trzy godziny, wydawane bydź maią.

Art. 26. Wszelka korrespondencyia, a tém bardziey ważnieysza i pieniędzmi obciążona, powinna bydź w ręce właścicielów lub zlecenie od nich maiących oddawana, czego officyialiści skrupulatnie dostrzegać są obowiązani. Gdyby zaś podstęp lub namowa w tey mierze na szkodę czyią była im dowiedziona, oprócz utraty służby pod Sąd Kryminalny oddani bydź maią. Ostrożność na korrespondencyią Naszę i na wszelkie expedycyie Rządowe, bez zwłoki wysyłać się maiące, szczególniey zalecamy.

Art: 27. Jeżeliby przypadkiem właściciel zaległego listu; expedycyi lub pakietu, nie mógł bydź wyśledzonym, takowe maią bydź przez pięć kwartałów w bezpieczném mieyscu zachowane, i po upłynionym każdym kwartale, powszechność przez pisma publiczne kraiowe o znayduiących się na poczcie listach, expedycyiach i pakietach, ma bydź uwiadomioną.

Gdy nikt w przeciągu tych pięciu kwartałow nie zgłosi się, natenczas rzeczy w pakietach zawarte pod przedaż przez publiczną licytacyą podpadaią. Summy stąd pochodzące po odtrąceniu portorium i kosztów licytacyi, w kassie Jeneralney pocztowey maią bydź złożone, i ieżeli po upłynionym roku nikt prawa swego do nich nie udowodni, staną się własnością kassy wysłużonych ubogich officyalistów pocztowych.

Co zas się tycze listów i expedycyy na poczcie zaległych, kiedy osoba, do ktorey były adressowane, nie mogła bydź wyśledzoną, te po upłynionych trzech miesiącach maią bydź nazad odesłane do mieysca, w ktorem na pocztę oddane zostały. Pocztamt na którym oddane były, winien będzie starać się, aby oddawca takowych listów był wysledzony, i skoro to nastapi, zwróci mu ie za opłatą należnego portoryi, do mieysca

ich przeznaczenia: gdyby oddawca takich listów i expedycyy nie mógł bydź wyśledzony, natenczas pocztamt przez trzy miesiące, na końcu każdego miesiąca, uwiadomi powszechność przez pisma publiczne o znayduiących się na poczcie listach i expedycyiach; a ieżeli w przeciągu tych trzech miesięcy nikt się nie zgłosi, odeśle ie, po upłynionym czwartym miesiącu, do Dyrekcyi jeneralney poczt, która rozpieczętowawszy ie i zapewniwszy się, iż nie zawieraią w sobie dokumentów iakich, spali ie po upłynionym piątym miesiącu.

Listy, które *poste restante* są przesyłane, maią bydź zachowane przez rok ieden, a po upłynionym roku, poczta postąpi sobie z niemi iak wyżey przepisano iest dla listów i expedycyy zaległych.

Korresponduiący chcąc uniknąć otwierania listów w przypadku wyżey oznaczonym, imie i nazwisko swoie oraz i mieszkanie na kopercie zapiszą.

Od pieniędzy i pakietów nietylko porto do mieysca ich przeznaczenia, ale i za odsyłanie napowrót rachować się powinno.

Wiktuały i rzeczy zepsuciu podlegaiące, w każdym przypadku właścicielowi oddane bydź maią, a gdyby iuż zepsute nadeszły lub w czasie niewykupienia onych zepsuły się, maią bydź wyrzucone; w przeciwnym przypadku maią bydź przedane, pieniądze za nie wzięte w depozycie złożone, i tak w pierwszém iak w drugiém zdarzeniu, wiadomość na powrót do mieysca zkąd przyszły, udzielona bydź powinna.

Art: 28. Summy pieniężne, dla niewygodney expedycyi, w większey wadze na pocztę przyięte nie będą, iak tylko w workach po pięćdziesiąt funtów, a w baryłkach po sto funtów, ważących, które dobrze upakowane i opieczętowane bydź maią.

Art: 29. Dla uniknienia wszelkiey w opłacie zagranicznego portorium arbitralności, Pocztamty pograniczne powinny w obrachunkach z przyległemi pocztamtami zagranicznemi, i z innemi zostaiącemi w bezpośrednim związku z zagranicznemi pocztamtami, z naywiększą postępować dokładnością. Aby zaś każdy korresponduiący mógł się przekonać o słuszności wymaganey od niego za expedycyie zagraniczney opłaty, pocztamty pograniczne obowiązane będą, na takowey expedycyi przychodzącey, wypisać osobno i wyraźnie ilość portorium do granicy Królestwa opłaconego, pod którém dopiero oddzielnie porto kraiowe w miarę wagi podług tax przepisanych dodane bydź powinno.

Pocztamt pograniczny uchybiaiący ninieyszemu przepisowi karze zl: Pol. 160 za każdy list podpadnie. Listy wewnątrz kraiu posyłane, podług woli oddaiących mogą bydź frankowane lub nie. Czyli zaś i do iakich kraiów exystuie przymus frankowania, o tém Dyrekcyia Jeneralna Poczt powszechność przez pisma publiczne uwiadomić iest winna; które listy są frankowane. na tych sdressie wyrażone to bydź powinno.

(*Dalssy ciąg późniey*)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Angliia

z Londynu 1. Sierpia. Przybył tu pozawczora Lord Amherst, po bezskutecznem w Chinach poselstwie, przybycie iednakże iego ogłoszone zostało trzynastu wystrzałami z dział. Lord tu przyiechał nie prosto s tey dalekiey podróży; lecz pierwiey zabawił czas nieiaki w *Portsmouth.*

— Xiąże *Wellington* otrzymał naypierwsze Sycyliyskie ordery.

— Buntownicy Spafieldscy obchodzili w tych dniach sczęśliwe zakończenie processu swoiego przez wspaniały obiad, dany w iedney z naysławnieyszych oberży. *Hunt* na obiedzie tym naypierwszą grał rolę iako prezes całego zgromadzenia.

— Lord Castelreagh ukąszonym został przez pieska ulubionego swey żony, gdy się z nim bawił; to ukąszenie, sprawiło tak silne zapalenie ręki zranioney, iż natychmiast musiano posłać po doktora.

— Koronacyia Króla Brezyliyskiego, powinna była się odbyć w Rio Ianeiro 21 Lipca.

Gazeta wychodząca w Baggii pod nazwaniem *Wiek złoty*, opisuie naydrobnieysze szczegóły, podbicia Fernambuko pod rządy Króla; donosi oraz o uroczystościach i oznakach publicznego ukontentowania, okazanego przez obywateli Fernambukskich w dzień wspomnianego podbicia, czyli raczey poddania się.

Okręt *Laon*, który 6 czerwca opuścił brzegi Baggii, a wtych dniach przybył do *Liwerpool*, donosi iż *Martynez*, który po odebraniu rany przy obronie Fernambuko naczele powstańców, ukrył się był w lasach, iuż iest złowiony przez oficerów Królewskich.

Oficer ieden znayduiący się na wyspie Swiętey Heleny, pisze co następuie:" Główną Bonapartego zabawą teraz iest Billar.— *Las Cazas* i syn iego oddaleni są z wyspy s przyny pokuszenia się o dosyłanie wiadomości do Europy za pośrednictwem znaków, wyszytych na kamizelce atłasowey." (iuż to druga próba tego rodzaiu.)

FRANCYA

s Paryża 1 *Sierpnia* Margrabini *Lawalette* odwieziona pod konwoiem do Lionu, znaydowała się w związku s tamecznemi spiskowemi.

— Na mieysce *Kata* Wersalskiego czyli iak nazywaią u nas, wykonawcy wyroków sądu kryminalnego, znalazło się 400 ochotników.

— Piękne mieysce przechadzki *Tivoli* przedane zostało za 222,000 franków.

— W niektórych Prowincyach Hiszpańskich ciągła susza niezmiernie była szkodliwą urodzaiom zboża.

Kiedy Ienerałowi *Laci* przeczytano wyrok smierci na wyspie *Maiorki*, rzekł z nadzwyczayną spokoynoscią ducha i nieustraszonym umysłem: „Tego tylko nay mocniey żałuię, i to mnie prawdziwie boli, że umieram z ręki moich wspoł towarzyszów broni. Woiownik mnie podobny powinienby raczey swóy zawod kończyć na polu chwały, z bronią w ręku przeciwko niepzyiacioł oyczyzny." Po czem obrócił się do żołnierzy i rzekł; „Teraz strzelaycie do mnie."

— W Lizbonie s przyczyny ostatniego śpisku wzięto pod straźę niektóre duchowne osoby.—

— Zwłoki Pani de Staél exenterowane były, kiedy rozebrano głowę, znaleziono, iż mozg iey nadzwyczaynié wiele zaymował mieysca. —

s Paryża 28 *Lipca*. Na dzień iutrzeyszy zapowiedziana iest nadzwyczayna parada woyska ktora miała bydz w dzień swiętego Henryka. Krol będzie opatrywał na placu Tuilleryiów wszystkie pułki gwardyi.— Szwaycarowie ktòrzy iey część składaią otrzymaią przy tey zręczności chorągwie swoie.

— Artyleryia i wielka część piechoty Angielskiey, konsystuiące w *Bapaume* i okolicach iego, wyruszyły 15. b. m. i udały się na stanowisko ku *Cambrai*. Oficerowie zostawili tam żony swoie i dzieci, co każé się domyslać, iż nienadługo oddalaią się z *Bapaume*.

— Możno sobie przypomnieć artykuł pomieszczony w gazetach naszych pod datą 9. b. m. donoszący o przypadku iednego Dyliżansu iadącego z Bordeau do Tuluzy, który był napadnięty i zrabowany na drodze. Ten rozboy był dokonany przez iednego złoczyńcę, ktory porozstawiawszy w pewney odległosci wypchane bałwany, rzucił strach na przeieżdzaiących i wprawił w mniemanie, zé był w towarzystwie wielu podobnych sobie złoczyńcow. Rozboynik ten rodem Neapolitańczyk, kiedy został poznanym przez przewodnika potem, i poymanym, sam siebie kilka razy ugodził nożem.

WŁOCHY.

s Floreucyi 19 *Lipca*, w tym momęcie przybył tu z Lizbony goniec i doniosł, że Eskadra Portugalska przeznaczona na odprowadzenie Xiężney Następczyney z Liworno do Rio Ianeiro, była w czasie odiazdu iego 25 przeszłego miesiąca w zupełney gotowosci do odbicia od brzegów, i dnia 29 miała wyruszyć w przeznaczoną podróż.

— Pogłoska iakoby cały dwór Króla Portugalskiego miał powrócić z Ameryki do Lizbony, iesczesię niepotwierdza.

NIDERLANDY.

Xiężna Jeymść de Saxe Meiningen, po dwumiesięcznym w Gandawie pobycie, odiechała do Paryża w towarzystwie Xiężniczek córek swoich.

Dzienniki Paryzkie doniosły, że Jenerał *Cerise* przekonany o należenie do buntów iakie ostatnią razą okazały się były w *Liege*, za przybyciem do Paryża aresztowanym został. Jeden z naszych dzienników czyni uwagę, że Pan *Cerise* nieiest Jenerałem, ale tylko pułkownikiem; że w *Liege* żadnego zamieszania, ani buntu niebyło, a przeto żadne wtey mierze porozumienie paść niemoże na pułkownika *Cerise*. Tenże dziennik dodaie, że to na nieszczęscie iest prawdą, że Pan *Cerise* ma pomieszany rozum, i że żona iego odwiozła do Paryża, aby się zaradzić tamecznych doktorów.—

W PETERZBURGU
w Drukarni woienney Głównego sztabu JEGO CESARSKIEY MŚCI.